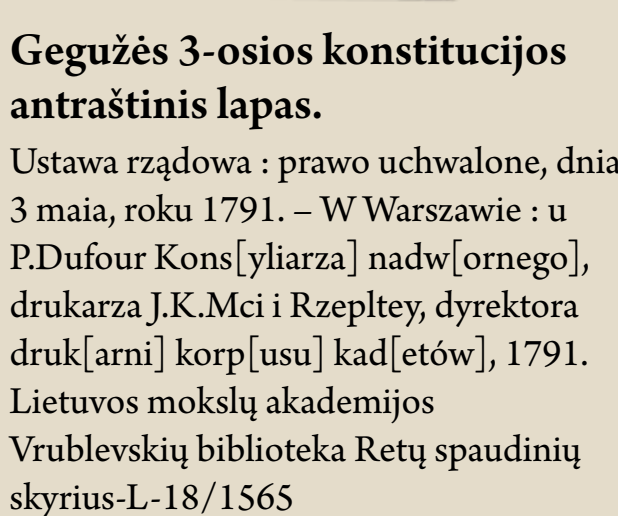
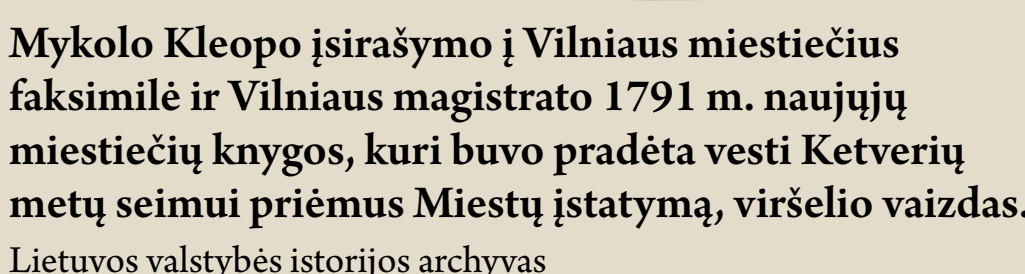
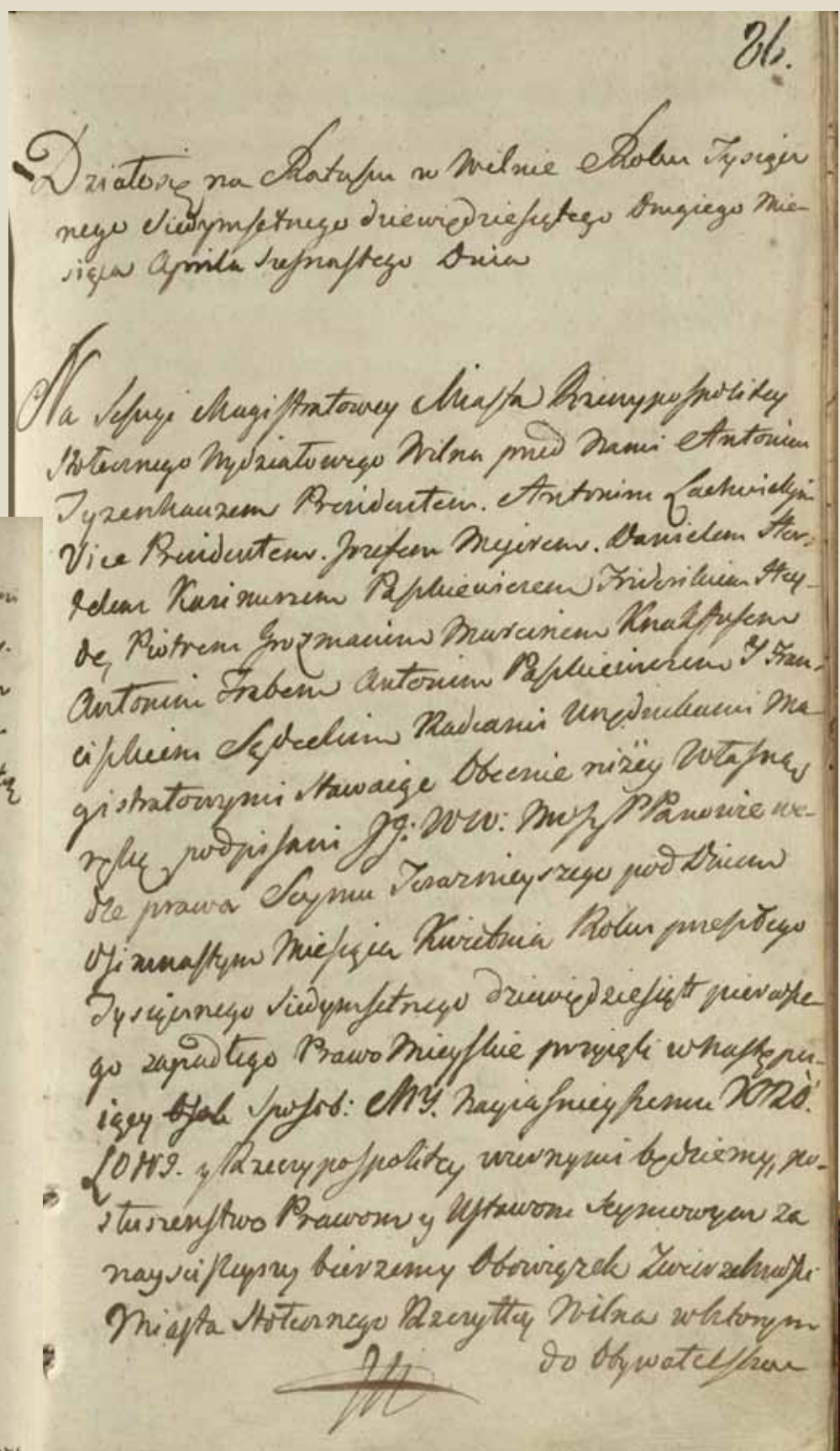
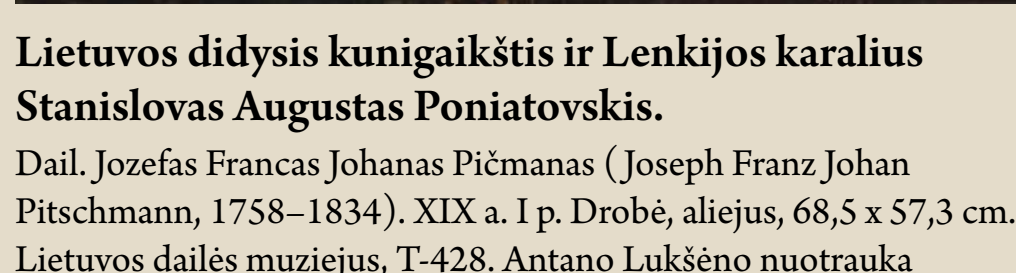

Mykolas Kleopas Oginskis – Vilniaus miestietis

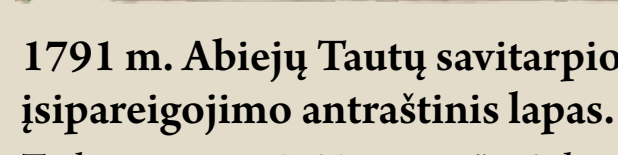
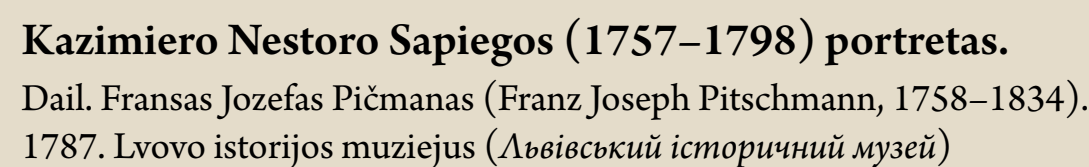
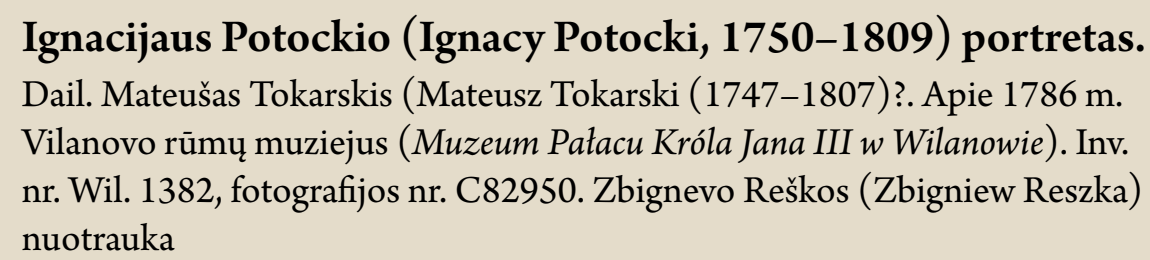
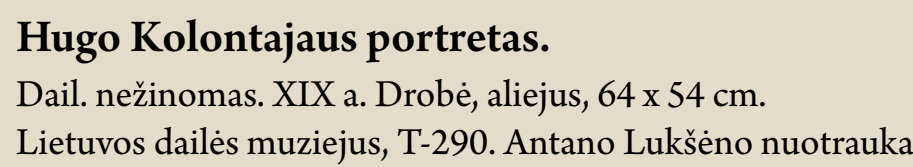
Nepaisant šių netekusių, pastangos reformuoti valstybę tęsėsi. Didedi darbai, reorganizuojama valstybės švietimo sistema, atliko 1773 m. įkurta Edukacinė komisija – viena pirmųjų švietimo ministerijų Europoje. Reformų šalininkai 1775 m. Seime įkūrė Nuolatinę tarybą, sudarytą iš 36 delegatų. Tai buvo nauja valdžios LDK ir Lenkijos valdžios įsipažinimo pradžia, pirmasis vykdymas valdžios funkcijų. Šia reforma siekta pradėti kurti ATR konstitucinę monarchiją, šalinantis reformomis buvę modernizuota kariuomenė, pagerinta teisės sistema, išvystyti verslo, pramonės, mokslo, kultūros, švietimo, sveikatos, socialinio apsaugos, finansų darbas, partvarkyti mokesčiai, įdiegti kiti krašto ūkinė ir visuomeninę raidą, partvarkymai.

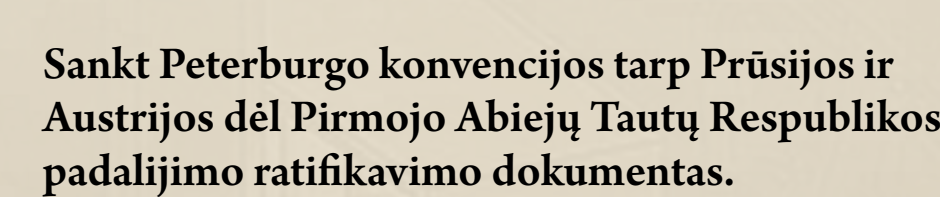
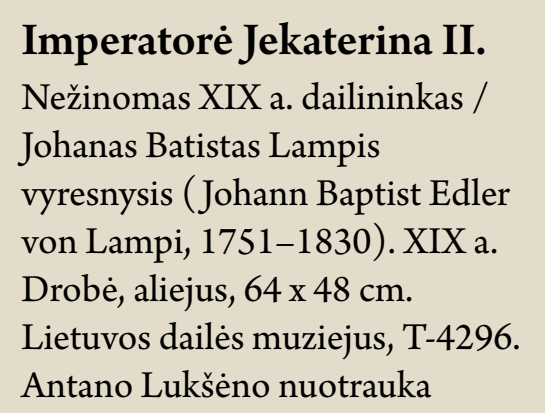
Vienas iš Seimo sprendimų, atvėrusių kelią į pilietinės visuomenės formavimąsi, buvo 1791 m. balandžio 18 d. priimtas Miestų įstatymas. Jis garantavo miestiečiams pilietines teises: atskirą nuo bajorų administraciją, policiją, teismą, teisę eiti pareigas žemutinėje valstybinėje administracijoje, siųsti savo delegatus

Siekdamas į Konstitucijos šalininkų gretas patraukti kuo daugiau bajorijos bei pastodinstroliu kurtu vyenbe, M. K. Oginskis 1792 m. balandžio 16 d. Vilniaus rotušėje laukė su 37 bajorais iškilmingai įsirašė į municipalitetų knygas. Vilniaus miestiečiai įgalojo M. K. Oginskį jų vardu padėkoti valdovui Stanislovui Augustui už Miestų įstatymų bei Konstitucijų ir perduoti, kad už pastarąją Vilnius yra pasirengęs atiduoti savo turtus ir gyvybę. 1792 m. gegužės 3 d. M. K. Oginskis, kaip Vilniaus municipaliteto delegatas, dalyvavo pirmųjų Konstitucijos metinių minėjime Varšuvoje.

Dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė
Vytas Rutkauskas

Tai buvo esminė 1791 m. gegužės 3 d. konstitucijos pataisa, garantavusi Lietuvos savarankiškumą reformuotoje Lenkijos-Lietuvos valstybėje. Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, retų knygų rinkinys. I. 18/020

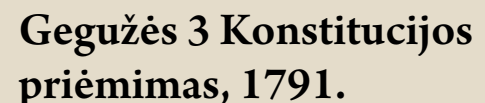
Sankt Peterburgo konvencijos tarp Prūsijos ir Austrijas dėl Pirmojo Abiejų Tautų Respublikos padalijimo ratifikavimo dokumentas.

Berlynas, 1772 m. rugpjūčio 21 d., prancūzų kalba, Frydričo Vilhelmo II antspaudas. Rankraštis, 24 x 36 cm. Austrijos valstybės archyvas-Dinastijos, rūmų ir valstybės archyvas (Österreichische Staatsarchiv- Haus, Hof, und Staatsarchiv)

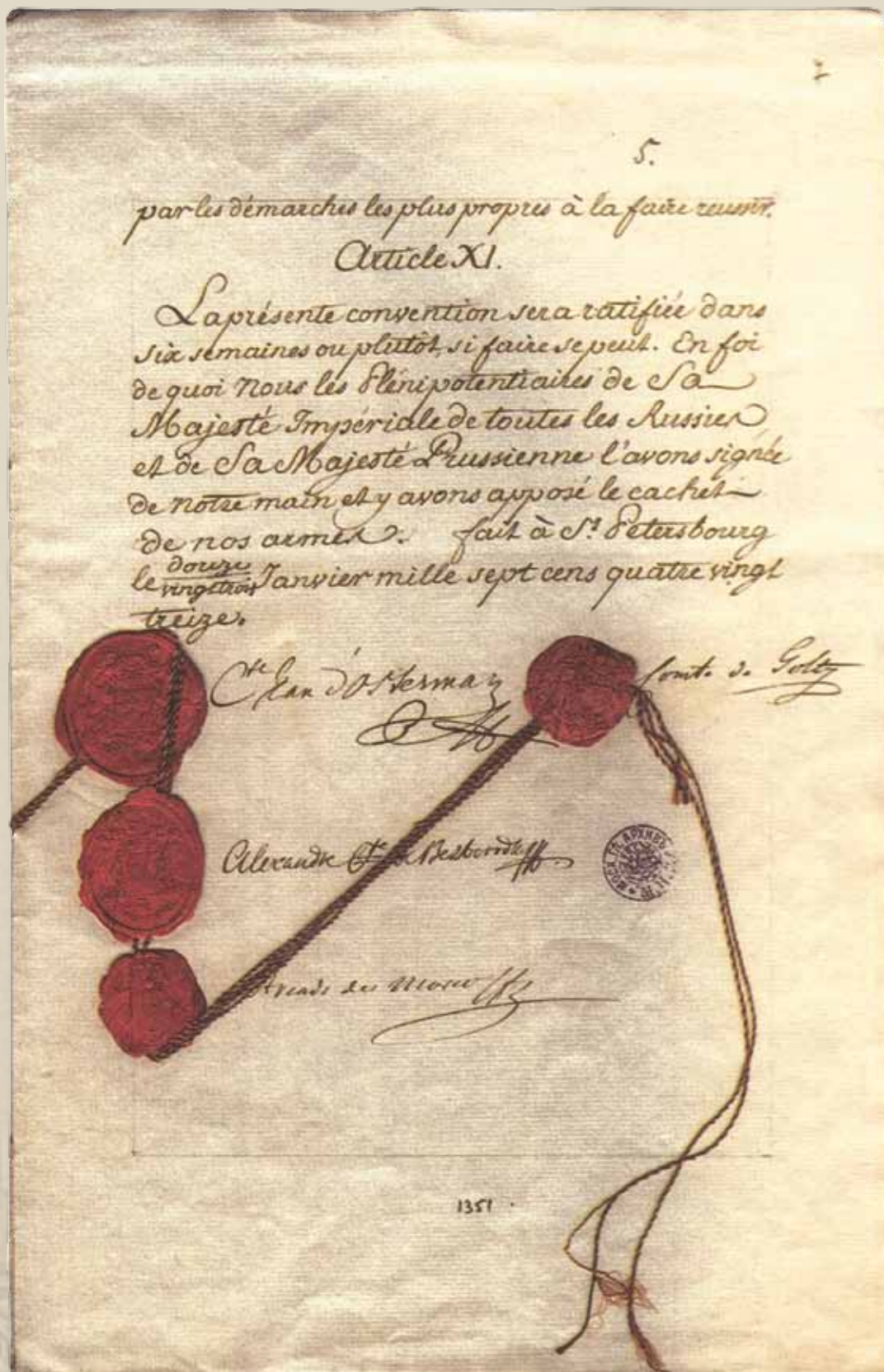
Allgemeine Urkundenreihe, 1772 VII 25. Ilustracija iš knygos „Lietuva senojuose istorijos šaltiniuose / Lithuania in Ancient historical sources“, sud. A. Tamulynas, B. Verbiejūtė, Vilnius, 2009, p. 134

Lenkijos sienos 1773 m.

Lenkijos ir Lietuvos valstybės padalijimų karikatūra. Karikatūroje vaizduojama Rusijos carienė Jekaterina II, jos ministras N. Paninas, Austrijos imperatorius Juozapas II ir Prūsijos karalius Frydrichas II 1772 m. prie J. Kanterio sudaryto Lenkijos ir Lietuvos žemėlapis besidalijantys Respublika. Autorius nežinomas, XIX a. pab. Popierius, litografija, lakštas – 39 x 23,8 cm, vaizdas – 29 x 20 cm. Lietuvos dailės muziejus, G-15593. Antano Lukšeno nuotrauka

Dail. Kazimieras Vojniakovskis
(Kazimierz Wojniakowski,
1771 aut 1772–1812). 1806 m.
Drobė, aliejus, 123,5 x 179 cm.
© Līgier Piotr/Nacionalinis
muziejus Varšuvoje (© Līgier
Piotr/Muzeum Narodowe w
Warszawie). MP 5211

Rusijos ir Prūsijos konvencija dėl Antrojo Abiejų Tautų Respublikos padalijimo.

Sankt Peterburgas, 1793 m. sausio 23 d. (sausio 12 d.). Prancūzų kalba, rankraštis, faksimilė. Rusijos federacijos užsienio reikalo ministerijos užsienio politikos archyvas (*Архив внешней политики Российской империи Министерства иностранных дел Российской Федерации*), f. Traktatai, ap. 2, b. 368, l. 3-7. Ilustracija iš knygos „Lietuva senojuosiuose istorijos šaltiniuose / Lithuania in Ancient historical sources“, sud. A. Tamulytė, B. Verbiejūtė, Vilnius, 2009, p. 139

